



**ČESKÁ REPUBLIKA**

**ROZSUDEK**

**JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Milana Podhrázkého a soudců JUDr. Lenky Engelové a Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D. ve věci **žalobce: T. a. s.**, se sídlem x, zastoupeného JUDr. Z. V., obecným zmocněncem, bytem x, proti **žalovanému: Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, **za účasti osoby zúčastněné na řízení: Mgr. et Mgr. A. H.**, bytem x, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 12. 2014, sp. zn. SZ 156109/2014/KUSK REG/Ky, čj. 003651/2015/KUSK,

**t a k t o :**

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

**O d ů v o d n ě n í :**

Žalobce napadl žalobou v záhlaví tohoto rozsudku označené rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Vlašim, odboru výstavby a územního plánování (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 2. 10. 2009, čj. VYST.24726/09-486/2007 Pyz. Správní orgán I. stupně tímto rozhodnutím zamítl žádost žalobce o omezení vlastnického práva k pozemkům PK x v k. ú. Z. u V. ve vlastnictví osoby zúčastněné na řízení (dále též „vyvlastňovaný“) v rozsahu stanoveném geometrickým plánem č. 236-019/2001 ze dne 26. 2. 2002, zřízením věcného břemene ve prospěch žalobce jako vyvlastnitel, a to k provozování telekomunikační sítě „Optický kabel Čerčany - Brno - hranice ČR/Rakousko, úsek v okres Benešov“, obsahující optické kabely v ochranných trubkách. Žalobce současně navrhl, aby soud zřídil shora vymezené věcné břemeno na dobu neurčitou a jednorázovou úhradu za něj určil ve výši 31.050 Kč.

Žalobce v žalobě detailně shrnul dosavadní průběh řízení, přičemž jeho dále podrobněji reprodukováné námitky se týkají především toho, že dané řízení mělo být dokončeno podle zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon č. 50/1976“), nikoli dle zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (dále jen „vyvlastňovací zákon“), a příslušný k projednání žádosti měl být stavební úřad, nikoli vyvlastňovací úřad nebo soud. Postup žalovaného je podle žalobce legalizací principu retroaktivity. Stavbu v dané věci žalobce označil za schválenou správním orgánem a zcela legitimní, která splňuje hlediska jak občanskoprávní (dohoda s vlastníkem nemovitosti o realizaci stavby na nemovitostech), tak i správní (rozhodnutí věcně příslušného správního orgánu, kterým byla stavba povolena). Žalobce současně poukázal na to, že v dané věci nelze aplikovat usnesení zvláštního senátu sp. zn. Konf 126/2008, o které žalovaný napadené rozhodnutí opřel. V dané věci již podle žalobce nelze postupovat podle občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., a pokud by měl respektovat citované usnesení zvláštního senátu, neměla by jeho eventuální žaloba k civilnímu soudu oporu v novém občanském zákoníku č. 89/2012 Sb., neboť ten nemá ustanovení obdobné § 135c občanského zákoníku č. 40/1964 Sb.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Setrval na tom, že shora označené usnesení zvláštního senátu v dané věci správní orgán I. stupně použil důvodně. Žalobce navíc nijak neupřesnil, v jakém smyslu by se v nyní projednávané věci mělo jednat o jiný případ. K námitce, že se na dané řízení vztahoval stavební zákon č. 50/1976 Sb., poukázal žalovaný na související rozhodnutí Městského soudu v Praze čj. 5 A 56/2010-34. Skutečnost, že osoba zúčastněná přijala zálohu na dané věcné břemeno, žalovaný nepovažuje za právně určující pro výsledek vyvlastňovacího řízení v dané věci.

V replice k vyjádření žalovaného žalobce setrval na žalobním návrhu. Poukázal na to, že § 135c občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. se vztahoval pouze na případy neoprávněné stavby, stavba v dané věci má však správní i soukromoprávní souhlas, který je umocněn tím, že osoba zúčastněná má stále ve svém držení zálohu za uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene. Žalobce ve vztahu k vyjádření žalovaného taktéž setrval na tom, že nová úprava občanského zákoníku neobsahuje ustanovení obdobné § 135c občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. Opětovně pak připomněl, že s účinností vyvlastňovacího zákona měl Městský úřad Vlašim zřídit vyvlastňovací úřad, který se měl návrhem žalobce v dané věci dále zabývat, což se však nestalo a nebylo ani vydáno usnesení, které by v daném řízení nový správní orgán stanovilo. Rozhodnutí tak vydal věcně nepříslušný orgán a dané rozhodnutí je proto nicotné se všemi důsledky.

Osoba zúčastněná ve vyjádření k žalobě zdůraznila, že se v dané věci nepochybně jedná o stavbu neoprávněnou a odkaz na výše uvedené usnesení zvláštního senátu tak je zcela na místě. K namítané nicotnosti pak dodala, že dle vyvlastňovacího zákona je k vyvlastňovacímu řízení příslušný vyvlastňovací úřad, v jehož správním obvodu se nachází pozemek, jehož se vyvlastnění týká, což je v daném případě Městský úřad ve Vlašimi, který také příslušná rozhodnutí vydal.

Při jednání u soudu žalobce nad rámec svých písemných podání zdůraznil, že v případě rozhodnutí zvláštního senátu se jednalo o kompetenční spor týkající se neoprávněné stavby, kde chyběly souhlasy vlastníků, což je situace od projednávané věci odlišná. Žalobce v dané věci již podal žalobu u okresního soudu, ten však vyslovil svoji nepříslušnost. Upozornil dále v této souvislosti na to, že nelze dvakrát projednat tutéž věc, přičemž nelze připustit odmítnutí spravedlnosti. Pochybení žalovaného žalobce shledává v závěrech, podle nichž nebyl dán souhlas se stavbou od vlastníka, resp. nebyla uzavřena smlouva o zřízení

věcného břemene. Zdůraznil, že nebylo známo, kudy vedení povede, a za těchto okolností nelze požadovat přesné označení toho, kde se nachází, což však nelze bez geometrického plánu a nejsou tak dány náležitosti zápisu daného vedení. Existovala dohoda s osobou zúčastněnou, přičemž obsah dané dohody by měl mít přednost před její formou. Osoba zúčastněná se stavbou souhlasila a v roce 2002 dostala zálohu, kterou dodnes drží. Jedná se o oprávněnou stavbu, vlastník věděl, že se tam bude vedení nacházet, ostatně nežádal ani odstranění. Žalobce dále poukázal na § 136 odst. 3 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích) a dodal, že s účinností vyvlastňovacího zákona měly být zřízeny vyvlastňovací úřady, a v běžícím řízení mělo být vydáno rozhodnutí o věcné nepříslušnosti.

Žalovaný při jednání u soudu odkázal na písemné vyjádření k žalobě. Zdůraznil svůj nesouhlas s namítanou věcnou nepříslušností správního orgánu I. stupně a dodal, že citované rozhodnutí zvláštního senátu bylo v dané věci aplikováno správně.

Osoba zúčastněná na řízení se při jednání u soudu ztotožnila s návrhem žalovaného.

Vzhledem k tomu, že k výzvě soudu s ohledem na rozpor obsahu žaloby a žalobního petitu žalobce při jednání upřesnil, že podaná žaloba je žalobou dle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), s tím, že žalobce si je vědom toho, že jeho návrh se může týkat pouze zrušení napadeného rozhodnutí, Krajský soud v Praze na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.).

Ze správního spisu v dané věci plyne, že žalobce podal dne 26. 6. 2002 návrh na zahájení vyvlastňovacího řízení týkající se zřízení věcného břemene dle § 108 a násl. tehdy účinného stavebního zákona č. 50/1976 Sb. Účelem zřízení věcného břemene mělo být ve smyslu § 90 zákona č. 151/2000 Sb., zákon o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů („dále jen telekomunikační zákon“), zajistit přístup k vedení výše již označené telekomunikační sítě umístěné na pozemcích ve vlastnictví osoby zúčastněné. Stavba byla k datu podání žádosti již provedena a užívána. Ze správního spisu (z oznámení ze dne 27. 7. 2001) dále vyplývá datum zahájení stavby dne 1. 8. 2001. Před podáním žádosti přitom došlo k započetí s výkonem oprávnění ve smyslu § 90 odst. 1 písm. a) a b) telekomunikačního zákona. Žalobce s osobou zúčastněnou uzavřel dne 15. 7. 2001 smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene k výše uvedeným pozemkům, která nebyla naplněna a žalobce její naplnění ani nevymáhal postupem dle § 50a občanského zákoníku č. 40/1964. Soud k tomu podotýká, že ze správního spisu nevyplývá, že by dodnes žalobci k užívání pozemků svědčil právní titul.

Dne 15. 11. 2004 žalobce podal ve stejné věci žalobu o zřízení věcného břemene k soudu. Řízení o této žalobě Okresní soud v Benešově pro nedostatek pravomoci zastavil dne 7. 3. 2005 a věc postoupil správnímu orgánu I. stupně, který řízení o tomto postoupeném návrhu pravomocně zastavil dne 9. 2. 2007 pro překážku litispendence, neboť o stejné věci u něj bylo vedeno řízení zahájené návrhem ze dne 26. 6. 2002. Správní orgán I. stupně tak v tomto řízení učinil první úkon až 7. 5. 2007, kdy vyzval žalobce k odstranění vad žádosti. V průběhu řízení žalovaný upozornil správní orgán I. stupně na nesprávné vedení řízení, kdy na místo posuzování žádosti o vyvlastnění dle vyvlastňovacího zákona správní orgán I. stupně posuzoval žádost podle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. Dne 3. 10. 2007 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí čj. 16018/08-486/2007, jímž vyhověl žalobci a zřídil věcná břemena k pozemkům výše specifikovaným za jednorázovou úhradu, kterou v rozhodnutí

rovněž stanovil. Rozhodoval přitom podle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. ve znění čl. LV zákona č. 186/2006 Sb., o změně některých zákonů souvisejících s přijetím stavebního zákona a zákona o vyvlastnění (dále též „změnový zákon“). Rozhodnutím žalovaného čj. 134772/2008/KUSK k odvolání osoby zúčastněné pak bylo výše uvedené rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušeno a věc mu byla vrácena k novému projednání. V rozhodnutí žalovaný mimo jiné upozornil správní orgán I. stupně na to, že se vyvlastňovací řízení vede podle § 24 vyvlastňovacího zákona. Dne 26. 5. 2008 pak vydal správní orgán I. stupně další rozhodnutí o vyvlastnění, jimž opět vyhověl žádosti žalobce. Proti rozhodnutí podala opět odvolání osoba zúčastněná, která v odvolacím řízení poukazovala mimo jiné na to, že jí nebyla nikdy před zahájením stavby předložena dohoda o zřízení věcného břemene k dotčeným pozemkům vyžadovaná dle § 91 odst. 3 telekomunikačního zákona.

Dne 2. 10. 2009 pak správní orgán I. žádost žalobce o vyvlastnění (zřízení věcného břemene) zamítl, a to s odkazem na § 147 odst. 2 zákon o elektronických komunikacích, podle kterého *„Nedošlo-li přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mezi podnikatelem a vlastníkem nemovitosti k dohodě pro výkon oprávnění podle § 90 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 151/2000 Sb. a k dohodě o náhradě za omezení vlastnického práva, rozhodne o zřízení věcného břemene a o výši náhrady vyvlastňovací úřad podle tohoto zákona, pokud s výkonem oprávnění nebylo započato“*, přičemž odkázal na usnesení zvláštního senátu ze dne 27. 4. 2009, čj. Konf 126/2008-15, podle něhož *„Počínaje 1. 1. 2007 nejsou vyvlastňovací úřady oprávněny rozhodovat o zřízení věcného břemene podle § 147 odst. 2 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, pokud již bylo s výkonem oprávnění specifikovaným v § 90 odst. 1 písm. a) a písm. b) zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, započato. Za této situace je o zřízení věcného břemene oprávněn rozhodnout pouze soud v občanském soudním řízení.“*

O odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí pak rozhodl žalovaný rozhodnutím napadeným nyní projednávanou žalobou. K námitce žalobce, že vyvlastňovací řízení mělo být dokončeno podle stavebního zákona č. 50/1976 Sb., neboť podle změnového zákona (čl. LVI bod 2.) vyvlastňovací řízení zahájená přede dnem 1. 7. 2006 se dokončí podle stavebního zákona č. 50/1976 Sb., žalovaný uvedl, že v čl. LVI bod 2. změnového zákona je stanoveno, že *„Vyvlastňovací řízení zahájená přede dnem 1. července 2006 se dokončí podle zákona č. 50/1976 Sb., ve znění čl. LV tohoto zákona.“* V čl. LVII bod 2. se zároveň uvádí, že *„Část padesátá první, čl. LV tohoto zákona pozbývá platnosti dnem 31. 12. 2006.“* Uvedené lze dle žalovaného interpretovat jen tak, že čl. LVII bod. 2 byla ke dni 31. 12. 2006 zrušena všechna příslušná ustanovení změnového zákona, která se týkají vyvlastňovacího řízení. Z toho důvodu po 1. 1. 2007 není možné postupovat podle změnového zákona (čl. LVI bod 2.) a dokončit vyvlastňovací řízení podle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. Slovní formulací *„ve znění čl. LV tohoto zákona“* rozuměl žalovaný to, že jakmile znění čl. LV přestalo platit, nebylo možné postupovat ani podle čl. LVI bod 2. Tato ustanovení části padesáté první změnového zákona *„Změna stavebního zákona“* čl. LV, (která upravují znění §111, §111a §111b a §111c stavebního zákona), měla podle čl. LVII bod 1. a bod 2. omezenou dobu platnosti. Byla účinná od 1. 7. 2006 a platila pouze do 31. 12. 2006. Žalovaný dále uvedl, že je třeba vycházet i z § 190 odst. 3 písm. d) stavebního zákona č. 183/2006 Sb., podle kterého se řízení o vyvlastnění zahájená přede dnem jeho účinnosti dokončí podle zvláštního právního předpisu, kterým se rozumí vyvlastňovací zákon. V § 31 vyvlastňovacího zákona se pak stanoví, že žádosti o vyvlastnění, o nichž bylo řízení zahájeno přede dnem účinnosti tohoto zákona, a dosud nebylo pravomocně ukončeno, se projednají a rozhodnou podle vyvlastňovacího zákona. Žalovaný tak v napadeném rozhodnutí dovozuje, že ani jeden z uvedených právních předpisů nerozlišuje, zda k zahájení řízení došlo před nebo po

1. 7. 2006, neboť to podle žalovaného není právně významné, význam má pouze to, zda bylo do 31. 12. 2006 vyvlastňovací řízení dokončeno. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí vyjádřil též k námitce žalobce, podle něhož na daný případ nedopadá usnesení zvláštního senátu, o které správní orgán I. stupně své rozhodnutí opřel. Žalovaný v tomto ohledu v napadeném rozhodnutí odkázal na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně a ve shodě s ním aplikoval závěr zvláštního senátu, podle něhož v případě stavby telekomunikačního zařízení na cizím pozemku po započetí s výkonem oprávnění dle § 90 odst. 1 písm. a) b) telekomunikačního zákona je oprávněn rozhodnout pouze soud v občanském soudním řízení na základě žaloby podle § 135c tehdy platného občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., které obecně řeší zřízení stavby na pozemku, k němuž vlastník stavby nemá právo. Žalovaný rovněž poukázal na v daném usnesení prezentovaný závěr, že „novým režimem vyřizování“ žádostí o vyvlastnění není v rozporu s ústavním pořádkem, jak tvrdí žalobce a nejedná se o retroaktivitu zákona.

Pokud jde o samotné žalobní body uplatněné v dané věci žalobcem, ty se předně týkají právě aplikace citovaného usnesení zvláštního senátu na projednávanou věc. Žalobce konkrétně namítal, že v nyní posuzovaném případě se nejedná o neoprávněnou (černou) stavbu, ale o stavbu zcela legitimní, kde vlastník nemovitostí odmítá uzavření dohody se žalobcem, ač se k tomu zavázal, neboť požaduje úhradu za zřízení věcného břemene výrazně vyšší, než na které se s žalobcem písemně dohodl. Podle žalobce nelze právě posuzovaný případ řešit dle § 135c občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., neboť toto ustanovení dopadá na případy, kdy stavebník postaví stavbu na cizím pozemku, aniž by k tomuto měl platný občanskoprávní titul. To však dle žalobce není projednávaný případ, neboť stavební úřad vydal rozhodnutí o umístění stavby, které bylo pravomocné, a stavebník s vlastníkem uzavřel dohodu a poskytl mu zálohu na finanční plnění z titulu budoucího zřízení věcného břemene k této stavbě. Podle žalobce tak stále existuje závazek vlastníka pozemků (vyvlastňovaného) zřídit věcné břemeno k dotčeným pozemkům a jediný spor je o výši jednorázové úhrady za zřízení věcného břemene. Žalobce dále tvrdí, že v rozhodnutích správního orgánu I. stupně je tento označen jako stavební úřad a stavebnímu úřadu také ukládají procesní povinnosti rozhodnutí žalovaného. Z uvedeného žalobce vyvozuje, že prvostupňový správní orgán jako stavební úřad rozhodoval na základě stavebního zákona č. 50/1976 Sb. v návaznosti na vyvlastňovací zákon, jinak by byl totiž označen jako vyvlastňovací úřad. Žalobce uvedl, že pokud by neplatilo právě uvedené a správní orgán I. stupně jako stavební úřad nikoli jako vyvlastňovací úřad by vydal rozhodnutí podle stavebního zákona č. 183/2006 Sb. a vyvlastňovacího zákona, bylo by takové rozhodnutí nicotné.

Pokud jde o relevantní právní úpravu, krajský soud připomíná, že návrh na zřízení věcného břemene podal žalobce v dané věci dne 26. 6. 2002 a řízení tedy bylo zahájeno za účinnosti stavebního zákona č. 50/1976 Sb. Podle § 190 odst. 3 písm. d) stavebního zákona č. 183/2006 Sb. platí, že *„řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů, s výjimkou řízení o vyvlastnění, které se dokončí podle zvláštního právního předpisu“*. Zvláštním právním předpisem ve smyslu citovaného ustanovení je vyvlastňovací zákon, který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2007. Tento zákon upravuje podmínky odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu.

V souvislosti s přijetím stavebního zákona č. 183/2006 Sb. a vyvlastňovacího zákona byl přijat změnový zákon, který nabyl účinnosti rovněž 1. 1. 2007 mimo jiné s výjimkou části padesáté první čl. LV, která nabyla účinnosti již 1. 7. 2006. Částí padesátou první čl. LV změnového zákona nazvanou „Změna stavebního zákona“, se měnil stavební zákon

č. 50/1976 Sb. (jeho ustanovení § 111, § 111a, § 111b a § 111c, která se týkala náhrady za vyvlastnění). Částí padesátou druhou nazvanou „Přechodná ustanovení“ čl. LVI změnového zákona bylo stanoveno, že se správní řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí podle dosavadních právních předpisů a vyvlastňovací řízení zahájená přede dnem 1. 7. 2006 se dokončí podle stavebního zákona č. 50/1976 Sb., ve znění čl. LV tohoto zákona. Částí padesáté třetí nazvanou „Účinnost“ čl. LVII, bod 2 změnového zákona, však bylo stanoveno, že „část padesátá první, čl. LV tohoto zákona pozbývá platnosti dnem 31. 12. 2006“. Část padesátá první čl. LV změnového zákona, již byl novelizován stavební zákon č. 50/1976 Sb., tak měla pouze omezenou dobu platnosti a účinnosti, a to od 1. 7. 2006 do 31. 12. 2006.

Jak již soud uvedl shora, dnem 1. 1. 2007 nabyl účinnosti i zákon o vyvlastnění. Podle § 31 tohoto zákona *„žádosti o vyvlastnění, o nichž bylo řízení zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a dosud nebylo pravomocně skončeno, se projednají a rozhodnou podle právní úpravy účinné ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.“* Toto ustanovení tak dopadá i na žádost žalobce podanou dne 26. 6. 2002. Výše uvedeným závěrům pak odpovídá i judikatura Nejvyššího správního soudu, která potvrdila, že *„vyvlastňovací řízení zahájená před nabytím účinnosti zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), se dokončí podle zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění) [§ 190 odst. 3 písm. d) stavebního zákona z roku 2006]. Právní úprava vyvlastnění plynoucí ze zákona č. 186/2006 Sb., o změně některých zákonů souvisejících s přijetím stavebního zákona a zákona o vyvlastnění, dopadala na neskončená vyvlastňovací řízení pouze do doby, než tato úprava ex lege pozbyla platnosti, tedy do 31. 12. 2006 (čl. LV a čl. LVII zákona č. 186/2006 Sb.)“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 8 As 190/2014-39).

Současně dne 1. 1. 2007 nabyl účinnosti i změnový zákon, který novelizoval mimo jiné i zákon o elektronických komunikacích. Počínaje rokem 2007 tak § 147 odst. 2 zákona o elektronických komunikacích stanoví, že nedošlo-li přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mezi podnikatelem a vlastníkem nemovitosti k dohodě pro výkon oprávnění podle § 90 odst. 1 písm. a) a písm. b) telekomunikačního zákona (mimo jiné i oprávnění ke zřízení a provozování podzemního vedení telekomunikační sítě) a k dohodě o náhradě za omezení vlastnického práva, rozhodne o zřízení věcného břemene a o výši náhrady vyvlastňovací úřad podle tohoto zákona, pokud s výkonem oprávnění nebylo započato. Předmětné ustanovení bylo novelou doplněno o podmínku spočívající v tom, že *„s výkonem oprávnění nebylo započato“*. Zvláštní senát v již opakovaně citované věci sp. zn. Konf 126/2008 pak toto ustanovení vyložil tak, že počínaje 1. 1. 2007 nejsou vyvlastňovací úřady oprávněny rozhodovat o zřízení věcného břemene podle § 147 odst. 2 zákona o elektronických komunikacích, pokud již bylo s výkonem oprávnění specifikovaným v § 90 odst. 1 písm. a) a písm. b) telekomunikačního zákona započato. Za této situace je o zřízení věcného břemene oprávněn rozhodnout pouze soud v občanském soudním řízení na základě žaloby podle § 135c občanského zákoníku, jež obecně řeší zřízení stavby na pozemku, k němuž vlastník stavby nemá právo.

Namítal-li žalobce, že v projednávané věci nejde o neoprávněnou stavbu, neboť byla uzavřena smlouva o smlouvě budoucí a vyvlastňovaný převzal zálohu na náhradu za zřízení věcného břemene, soud tomuto názoru nemůže přisvědčit. Žalobce nemá žádný právní titul (ze správního spisu neplyne a v řízení před soudem jej netvrdil ani neprokázal), který by mu sjednával právo vlastnické či užívací k předmětným pozemkům. Smlouvu o smlouvě budoucí za takové právo považovat nelze. Tato smlouva (sjednaná v roce 2001) zavazovala

vyvlastňovaného k uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene v budoucnu za stanovených podmínek. Šlo o obligační závazek na rozdíl od věcného břemene, jež je věcným právem. Ostatně závazek vyvlastňovaného uzavřít smlouvu již dnes po něm nelze ani právně vymoci. Na skutečnosti, že vyvlastňovaný přijal zálohu na náhradu za budoucí zřízení věcného břemene nelze žádným způsobem konstituovat věcné břemeno nebo jiné oprávnění vlastníka stavby k předmětným pozemkům. Judikatura připouští existenci oprávněné stavby na cizím pozemku, jestliže byl stavebník oprávněným držitelem práva umožňujícího stavbu zřídit (srov. § 130 odst. 1 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. a § 992 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb.), což však není žalobcův případ (blíže k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 903/2012). Postavení žalobce tedy naprosto odpovídá situaci upravované v § 135c občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., tedy odpovídá postavení vlastníka stavby umístěné na cizím pozemku bez občanskoprávního titulu. Otázka povolení stavby není z hlediska zmiňovaného ustanovení významná. Námitce žalobce, že občanský zákoník č. 89/2012 Sb. neobsahuje ekvivalent k citovanému § 135c, je třeba přisvědčit, ne však již tomu, že v současnosti není podle čeho v občanskoprávním řízení tento typ sporu rozhodnou, a nelze proto aplikovat shora uvedené usnesení zvláštního senátu. Občanský zákoník č. 89/2012 Sb. neřeší výslovně další osudy neoprávněných staveb vzniklých za platnosti občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. či dříve, neboť vychází v rámci ustanovení o vypořádání neoprávněných staveb z přístupu, že vlastníkem stavby se stane vlastník pozemku, tj. z přístupu opačného, než který je zakotven v přechodných ustanoveních občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. (podle kterého se stavba zřízená stavebníkem odlišným od vlastníka pozemku před 1. 1. 2014 nestává součástí pozemku). Na stávající stavby nelze užít ani pravidlo platné v případech, kdy vlastník pozemku o zřizování neoprávněné stavby věděl, avšak bez zbytečného odkladu ji nezakázal. Je tedy zřejmé, že přímá aplikace § 1086 a násl. nepřichází (je-li celá stavba na cizím pozemku) do úvahy. Vypořádání neoprávněných staveb zřízených před 1. 1. 2014 se proto provádí podle dosavadních předpisů, v dané věci tedy podle § 135c občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 4461/2015). Lze tedy uzavřít, že tento okruh námitek není důvodný. Správní orgán I. stupně (i žalovaný) správně použil a interpretoval na daný případ příslušné právní předpisy (především § 147 odst. 2 zákona o elektronických komunikacích) a dospěl ke správnému závěru, že k rozhodnutí věci není dána pravomoc správního orgánu, nýbrž soudu v občanskoprávním řízení. Své závěry přiléhavě opřel o shora citované usnesení zvláštního senátu čj. Konf 126/2008-15. K výše uvedenému pak soud dodává, že aplikace zmíněných závěrů v projednávané věci nepředstavuje ve vztahu k žalobci ani odepření spravedlnosti, o němž se žalobce zmiňoval, neboť výše již popsany postup okresního soudu v dané věci nezaložil překážku, která by mu bránila (za splnění další zákonných podmínek) se případným návrhem žalobce zabývat.

Z výše uvedeného pak rovněž vyplývá nedůvodnost dalšího okruhu žalobních námitek vznesených v dané věci žalobcem. Správní orgán I. stupně totiž nemohl v dané věci aplikovat stavební zákon č. 50/1976 Sb. ve spojení s částí padesátou druhou čl. LVI bodu 2. změnového zákona, jak se snaží dovodit žalobce. Správní orgán I. stupně vycházel při posuzování žádosti žalobce správně z úpravy obsažené zejména v § 190 odst. 3 písm. d) stavebního zákona č. 183/2006 Sb. ve spojení s § 31 vyvlastňovacího zákona a § 147 zákona o elektronických komunikacích. Úvaha žalobce, že jen proto, že rozhodující orgán není v prvostupňovém rozhodnutí formálně označen jako vyvlastňovací úřad a v odůvodnění napadeného rozhodnutí je nazýván stavebním úřadem namísto vyvlastňovacím, musel orgán I. stupně rozhodovat podle již neplatného stavebního zákona, je nedůvodnou konstrukcí a nic z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně ji nepodporuje. K samotné námitce, že

rozhodnutí vydal stavební úřad namísto vyvlastňovacího úřadu, pak soud uvádí, že ze záhlaví rozhodnutí správního orgánu I. stupně nevyplývá, že rozhodoval stavební úřad. V záhlaví je uvedeno „*Městský úřad Vlašim, odbor výstavby a územního plánování (dále jen správní orgán) ...*“. V předchozím rozhodnutí stejného správního orgánu ze dne 3. 10. 2007 je v záhlaví uvedeno „*Městský úřad Vlašim, odbor výstavby a územního plánování (dále jen správní orgán), příslušný jakožto vyvlastňovací úřad (...) takto.*“ Je evidentní, že pouze chybou v psaní vypadl v záhlaví rozhodnutí v označení správního orgánu dovětek „*jakožto vyvlastňovací úřad,*“ stejně tak vypadlo označení zákona, na jehož § 46 se odkazuje. Podle § 15 odst. 1 písm. a) vyvlastňovacího zákona vede vyvlastňovací řízení vyvlastňovací úřad, kterým je pro daný případ obecní úřad obce s rozšířenou působností (tedy Městský úřad Vlašim). Z uvedeného vyplývá, že rozhodující správní orgán byl oprávněný ve věci rozhodovat. Skutečnost, že žalovaný hovoří v odůvodnění svého rozhodnutí o správním orgánu I. stupně jako o „*stavebním úřadu*“ není významná a nemá vliv na srozumitelnost či zákonnost rozhodnutí. Soud podotýká, že i kdyby skutečně správní orgán I. stupně nesprávně používal označení „*stavební úřad*“ a nikoli „*vyvlastňovací úřad*“, nemohlo by to bez dalšího vést ke zrušení napadeného rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že soud žádnou ze žalobních námitek neshledal důvodnou, žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení účastníků řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť žalobce neměl úspěch ve věci a žalovanému náklady řízení před soudem nevznikly.

O nákladech řízení osoby zúčastněné na řízení pak soud rozhodl podle § 60 odst. 5 s. ř. s., neboť jí soud neuložil plnění žádné povinnosti.

**Poučení :** Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz).

V Praze dne 30. září 2016

**JUDr. Milan Podhrázký, v. r.**  
předseda senátu

Za správnost:  
Božena Kouřimová